

særlig Diskretionspligt om en eller anden Sag — og det kan Øjeblikket meget vel fordre i en eller anden Sag —, er det en given Ting, at den, der sætter sig ud derover og desuagtet offentliggør sine Tanker om vedkommende Sag ved Trykken, gør sig skyldig i et Forhold, der vil medføre Ansvar for Domstolene, og saaledes ogsaa her. Jeg ser ikke, at det ærede Medlem har Skygge af Ret til at paaberaabe sig Grundlovens § 86 i dette Forhold.

Maa jeg dernæst sige, at Anledningen til, at dette Forbud fremkom, var, hvad det ærede Medlem ogsaa nævnedes, at det var meddelt i Bladene, at Søofficererne paatænkte en Demonstration i Forening, en Fællesudtalelse. Det var Anledningen. Der har ikke foreligget nogen saadan Anledning fra Landofficerernes Side, men gjorde der det, er det en Selvfølge, at Ministeren maatte optræde paa tilsvarende Maade overfor dem som overfor Søofficererne. Det er ikke Meningen at stille det ene Officerskorps anderledes end det andet, det kan der slet ikke være Tale om. Naar jeg i Januar Maaned ikke kom ind paa Admiral Wandels Udtalelse og udtrykkeligt sagde, at jeg ikke fandt nogen Anledning dertil, var det ogsaa begrundet deri, at jeg ikke havde denne Udtalelses Ordlyd ved Haanden — det er jo ikke hver Dag, man møder i Rigsdagen med den Art Udtalelser hos sig. Men selvfølgelig havde jeg ikke det mindste imod at fremkomme med Oplysninger i Sagen saaledes, som det nu er sket her.

Saa kom det ærede Medlem ind paa Forhistorien til det hele og gik tilbage til et Foredrag, der var holdt i krigsvidenskabeligt Selskab. Jeg skal gaa en lille Smule længere tilbage, saa langt som til det Tidspunkt, da jeg tiltraadte Ministeriet som Forsvarsminister. Der blev paa dette Tidspunkt eller umiddelbart foran det fra forskellig Side ytret meget stærk Misfornøjelse over, at der stod en Strid mellem Sø- og Landofficerer angaaende Forsvars-sagens rette Løsning. Det blev fra alle Sider fremhævet, hvor uheldigt det var, at en saadan Strid førtes. Ogsaa jeg mente, at det under de Forhold, hvor netop Officerskorpsernes Spidser af Lovgivningsmagten vare satte til at overveje de Emner, der her kunde være Tale om, derunder ogsaa de Stridsspørgsmaal, der havde været oppe, var uheldigt, om samtidig Korpsene bekrigede hinanden i Anledning af disse Ting. Derfor har jeg ikke forsømt nogen Lejlighed til, hvor der kunde være Tale om, at en saadan Krig igen kunde udbrøde,

at tilkendegive, at jeg fandt det uheldigt, at jeg ønskede, at noget saadant ikke skete, idet jeg mener, at det er til Skade for en fornuftig Løsning, at saadant finder Sted. Nu siger det ærede Medlem, at et Ønske fra Ministeren er en Ordre, og det kan han for saa vidt have Ret i; det er det meget ofte, i alt Fald naar Ønsket fremkommer i en meget eftertrykkelig Form, og saaledes skete det overfor det krigsvidenskabelige Selskab. Der blev, som det ærede Medlem sagde, holdt et Foredrag fra sømilitær Side, og det forlød, at et Foredrag i derfra stærkt afvigende Retning kunde give Anledning til yderligere Diskussion og Meningsudvekslinger og maa-ske Vanskeligheder. Jeg maatte da, da det kom til at foreligge saaledes for mig, tage under Overvejelse, om det var heldigt at faa begyndt en saadan Meningsudveksling, som kunde udvikle sig videre. Selskabet faar jo Understøttelse af Staten og er selvfølgelig, om ikke af anden Grund saa af denne, under Ministeriets Opsyn, men er det ogsaa af den Grund, at det er en Forening, som i det hele er Krigsministeriet underlagt. Det kommer man ikke bort fra, at militære ikke kunne indgaa i Foreninger, uden at deres højeste foresatte maa have Opsyn med dem, og jeg er nu en Gang deres højeste foresatte, og det er min Ret og min Pligt at have Opsyn med dem. Jeg udtalte da det Ønske eller den Ordre, at jeg maatte anse det for uheldigt, at man fortsatte paa den Maade. Og saa fortsatte man ikke. Foredraget blev aflyst. Noget lignende fandt senere Sted i Søløjtnantselskabet. Det er meget rigtigt, og det mener jeg ogsaa var korrekt handlet, naar man ser hen til selve Sagen, som den forelaa, og nærer det Ønske ikke at skade den Sag, man vil have en Ordning paa.

Det ærede Medlem kom ind paa mangt og meget, der ikke staar i nogen nødvendig Forbindelse med denne Sag. En hel Mængde Avisartikler og en hel Mængde Betragtninger var det ærede Medlem inde paa. Jeg kan selvfølgelig ikke paa staaende Fod efterfølge alt, hvad han fremdrog i saa Henseende, men jeg skal dog gøre nogle Bemærkninger i den Anledning. Det ærede Medlem omtalte Krigsminister, General Dreyers Cirkulære. Jeg ser nu ikke, at Forskellen paa dette Cirkulære og det, her er Tale om, er synderlig stor. Er der nogen Forskel, gaar den da nærmest i Retning af, at Dreyers var langt skarper, idet han udtalte, at hvor der var Tale om Bevillinger eller om